

дітьми та підлітками, які порушили закон, на захист законних інтересів неповнолітніх у цивільному і кримінальному судочинствах.

У зв'язку з цим, Указом Президента України від 24 травня 2011 року № 597 схвалено Концепцію розвитку кримінальної юстиції щодо неповнолітніх в Україні, та відповідно до ст. 2 вищевказаного Указу Президента України Кабінетом Міністрів України від 12.10.2011 № 1039-р затверджено план заходів щодо реалізації Концепції розвитку кримінальної юстиції щодо неповнолітніх в Україні.

Реалізація цієї Концепції має забезпечити створення в Україні повноцінної системи кримінальної юстиції щодо неповнолітніх, спроможної забезпечити законність, обґрунтованість та ефективність кожного рішення щодо дитини, яка потрапила у конфлікт із законом, пов'язаного з її перевихованням та подальшою соціальною підтримкою, а також надати змогу сформувати у громадськості розуміння важливості питання особливого захисту прав і інтересів дітей, зменшити рівень дитячої злочинності.

Концепція розвитку кримінальної юстиції щодо неповнолітніх в Україні не передбачає будь-якого втручання у сферу взаємовідносин між батьками та дітьми, жодним чином не принижує ролі батьків і не обмежує їх право на визначення пріоритетів у вихованні дитини, на самостійне вирішення питань сімейного життя, а тому й не може нести загрозу основам сім'ї та сімейного виховання. Політика держави навпаки спрямована на підвищення авторитету та цінностей сімейних і родинних зв'язків, виховання у дітей поваги до батьків, дорослих, старшого покоління.

ЗАХИСТ ПРАВА ВЛАСНОСТІ

Колесник Вадим Олегович, курсант навчально-наукового інституту підготовки кадрів кримінальної міліції Національної академії внутрішніх справ

Науковий керівник: професор кафедри цивільного права і процесу Національної академії внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент Демиденко Н.В.

Актуальність питань, пов'язаних із захистом права приватної власності в Україні, пов'язана з неврегульованістю та прогалинами у законодавстві, що мають регламентувати ці відносини. Це викликає безліч проблем та негативних явищ у економічному та соціальному житті, серед яких, наприклад, відсутність ринку землі, незаконна приватизація тощо. В країнах із розвинутою ринковою економікою земля є одним із найважливіших об'єктів приватної власності, вирішення цього питання є тією віхою, від якої значною мірою залежить розвиток економіки України. З точки зору практичного забезпечення здійснення права власності та його

захисту головна роль відводиться цивільному праву та цивільно-правовим засобам захисту права власності.

Цивільно-правовий захист права власності здійснюється своїми особливими методами відмінними від кримінального та адміністративного права. Такою специфічною метою є прагнення відновити порушені права, попередній майновий стан особи, права якої порушено. Тим самим норми цивільного права покликані відновити порушене право власності, а також ліквідувати наслідки такого порушення та відшкодувати збитки, заподіяні інтересам власника.

Слід відрізнити охорону права власності і захист права власності. Охороною права власності слід вважати сукупність правових норм, які регулюють відношення власності з метою забезпечення нормального їх розвитку. Захист права власності – це сукупність правових засобів, які застосовуються в зв'язку з порушенням права власності і які направлені на відновлення та захист майнових інтересів їх носіїв. Норми цивільного права насамперед забезпечують регулювання й охорону цих відносин за нормальних умов використання власником приналежного йому майна без порушення його правомочностей, а також без обмеження прав і інтересів інших осіб.

Цивільно-правові засоби захисту цивільних прав досить неоднорідні за своїм змістом та умовами застосування.

В літературі висловлюються досить різні погляди на класифікацію засобів (способів) захисту права власності. Але найпоширенішим є поділ цивільно-правових засобів захисту права власності на речово-правові і зобов'язально-правові. Цей поділ довів свою доцільність багатовіковим існуванням, адже він був відомий ще римському приватному праву.

Речово-правові засоби захисту спрямовані на захист суб'єктивного права власності як абсолютного цивільного права громадян чи організацій, які на момент порушення права не перебувають у договірних чи інших зобов'язальних відносинах з порушником. До них відносять віндикаційний та негаторний позов.

Зобов'язально-правові способи захисту мають на меті захист інтересів власника як учасника зобов'язальних відносин. Це: 1) способи захисту права власності в договірних відносинах (відшкодування збитків, заподіяних невиконанням чи неналежним виконанням договору; повернення речей, наданих у користування за договором); 2) способи захисту права власності в деліктних зобов'язаннях; 3) повернення безпідставно отриманого чи збереженого майна.

Оскільки цивільне законодавство передбачає можливість захисту від дій, що порушують право власності, не лише з боку суб'єктів цивільного, але й публічного права (наприклад, при визнанні недійсним правового акту органу державної влади), очевидно, логічним буде вести мову не лише про "зобов'язально-правові засоби захисту", а взагалі про "інші засоби захисту права власності". Останні застосовуються як при порушенні зобов'язань, так і в усіх інших випадках порушення права власності.

Недоліком терміна "інші засоби права власності" є те, що він не несе в собі змістовного навантаження, характеризуючи лише засоби захисту, котрі належать до цієї групи, як "такі, що не є речовими". У зв'язку з цим доцільним здається використання ідеї римського права про поділ позовів на "actio in rem" (позов щодо речі або "речовий позов") та "actio in personam" (позов щодо особи або "персональний позов") [2, с.339 – 340].

Поділ засобів захисту права власності на "речові" та "персональні" є виправданим з тих міркувань, що, по-перше віддзеркалює провідне значення наявності речі, яка є предметом позову, або особи, до якої можна подати позов, а, по-друге, дозволяє об'єднати в цих категоріях усі можливі варіанти цивільно-правового захисту права власності.

Крім того, постає питання про доцільність виокремлення цивільно-правових засобів захисту права власності, які самі по собі не належать ні до речово-правових, ні до персональних (зобов'язально-правових тощо) позовів і впливають з різних інститутів цивільного права. Такими, наприклад, є правила про захист майнових прав власника, визнаного в установленому порядку безвісно відсутнім або померлим, у разі його неявки, про захист інтересів сторін у разі визнання правочину недійсним тощо [1, с.221].

Захист цивільних прав не вичерпується переліченими засобами. Він може здійснюватися й іншими засобами, передбаченими спеціальними нормами, які враховують особливості тих чи інших цивільних відносин. Значне місце в Цивільному кодексі України посідають норми, які передбачають гарантії захисту права власності. В основному це цивільно-правові норми, які мають бути підставою для подальшого вдосконалення саме цивільно-правового захисту права власності.

АЛІМЕНТНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ БАТЬКІВ ТА ДІТЕЙ

Крикунов Ігор Русланович, курсант навчально-наукового інституту підготовки кадрів кримінальної міліції Національної академії внутрішніх справ

Науковий керівник: доцент кафедри цивільного права і процесу Національної академії внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент *Пилипенко С.А.*

Сім'я у всіх країнах та у всіх народів є основним осередком суспільства. Сім'я в сучасному громадянському суспільстві виконує цілий ряд функцій, однією з них є функція добування засобів існування для членів сім'ї. Пов'язані з виконанням цієї функції аліментні відносини мають важливий характер на теперішньому етапі соціально-економічного розвитку, особливо це стосується утримання батьками своїх неповнолітніх дітей.

У зв'язку з прийняттям Сімейного кодексу України глибокого наукового аналізу потребують законодавчі новели в регулюванні